

Resumé

Statens Planteavlsvforsøgs handlingsplan for forskning og information, som kan føre til en nedsættelse af pesticidforbruget, er udarbejdet på baggrund af Folketingets vedtagelse om at opfordre regeringen til at fremsætte en handlingsplan inden den 1. januar 1987.

Statens Planteavlsvforsøgs handlingsplan indeholder et skøn over, hvor meget pesticidforbruget kan nedsættes på kort og lang sigt. Det anses for realistisk at opnå reduktion på op til 1/3 af forbruget i forhold til 1984.

Denne reduktion forudsætter en betydelig forøgelse af forskning og information vedrørende plantebeskyttelse. Det skønnes, at indsatsen vil kræve ekstrabevillinger på 20 mill. kr. pr. år.

Pesticider omfatter midler til bekæmpelse af ukrudt (herbicer), sygdomme (fungicider), skadedyr (insekticider) samt vækstregulerende midler.

På kort sigt kan der opnås en betydelig nedsættelse af pesticidforbruget ved en intensiveret informationsformidling baseret på foreliggende forskningsresultater.

Udbygning af prognose-/varslingsaktiviteterne og arbejdet med fastsættelse af skadestærskler for de enkelte afgrøder og skadegørere kan også bidrage væsentligt på kort sigt. Det samme gælder anvendelse af behovsbetingede doseringer under hensyntagen til bekæmpelsesomstændighederne som f.eks. angrebets omfang, vejrforholdene og tidspunktet for bekæmpelse. En bedre udnyttelse af resistente sorter og sortsblandinger kan også bidrage væsentligt til reduktionen.

På længere sigt vil forskning i integrerede bekæmpelsestrategier og udvikling af dyrkningssystemer med specielt sigte på en formindsket pesticidafhængighed bidrage betydeligt.

Ved Statens Planteavlsvforsøg iværksættes projektet »Forskning i dyrkningssystemer«, som sigter på at udvikle økonomiske og miljøvenlige dyrkningssystemer med hovedvægten på udvikling af et integreret dyrkningssystem, men også omfattende et økologisk dyrkningssystem. Heri indgår reduceret pesticidanvendelse og kulturtekniske foranstaltninger til begrænsning af skadegørernes betydning. Forskningsprojektet indeholder endvidere muligheder for at udvikle og af-

prøve nye dyrkningsmetoder, f.eks. rækkesåning af afgrøder, som sædvanligvis bredsås.

I handlingsplanen omtales endvidere de særlige forskningsaktiviteter, som vil muliggøre en nedsættelse af havebrugets pesticidanvendelse f.eks. ved biologisk bekæmpelse af skadedyr i væksthuse og anvendelse af sundt opformeringsmateriale.

En optimal udbringning af pesticider er en vigtig forudsætning for at kunne nedsætte pesticidforbruget. Øget forskning i udvikling af bedre sprøjeteknik er derfor væsentlig.

Anvendelse af elektronisk databehandling til opgørelse af det aktuelle bekæmpelsesbehov baseret på data, som er specifikke for den enkelte mark, og matematiske modeller vil yderligere optimere og dermed reducere pesticidanvendelsen.

Forskning til støtte for forædling af resistente og tolerante sorter tillægges stor vægt. Den bioteknologiske udvikling er perspektivrig og rummer væsentlige muligheder for udvikling af sorter, som er modstandsdygtige over for skadegørere.

Effekten af pesticidanvendelsen på længere sigt overvåges nøje. Statens Planteavlsvforsøg deltager i denne overvågning, bl.a. ved undersøgelser af eventuelle pesticidforekomster i dræn- og grundvand, og ønsker endvidere at foretage sammenlignende undersøgelser af økologiske og konventionelle jordbrug.

Statens Planteavlsvforsøgs handlingsplan for forskning og information understreger vigtigheden af et tværfagligt samarbejde med jordbrugets landøkonomiske forsøgsvirksomhed og konsulenttjeneste samt Miljøministeriets laboratorier.

Baggrund

Den 11. marts 1986 vedtog Folketinget følgende:

»... Folketinget opfordrer regeringen til inden den 1. januar 1987 at fremsætte handlingsplan indeholdende konkrete lovinitiativer, der hurtigt og effektivt nedsætter forbruget af bekæmpelsesmidler, samt fremsætte lovforslag, der fjerner den øvre grænse for afgifter på bekæmpelsesmidler, således at det samtidig gøres muligt at ændre anvendelsen af provenuet ...«.

Det er på denne baggrund, Statens Planteavlsvforsøg har udarbejdet følgende handlingsplan, hvor der er redegjort for, at øget